

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterretninger
om Virksomheden og Højskole
1870-71.

©, 16015

**Statens pædagogiske Studiesamling
København V.**

Efterretninger

om

Windings og Hammers Skole

(St. Kongenøgade Nr. 59)

for

Skoleaaret 1870—71.

Kjøbenhavn.

C. Triers Bogtrykkeri.

1871.

I. Udsigt over Undervisningen i de forskjellige Klasser.

1ste Klasse a.*

Religion. Læreren har veiledet Eleverne i at gjengive de første Fortællinger i det gamle Testamente.

Dansk. Efter at Eleverne have lært Bogstaverne at kjende, gennemgaa de Borgens og Rungs ABC saaledes, at de først stave den indenad og derpaa udenad. Til Stavning og Læsning af Urfin's Tabeller er der anvendt 3 Timer om Ugen.

Anskuelseøvelser. Disse have bestaaet i Forevisning og Forklaring af Billeder især naturhistoriske Afbildninger.

Geographi. Ved Hjælp af Globus ere de vigtigste, geographiske Begreber meddelte.

Regning. Efter at Eleverne have faaet Begreb om Tal ved Hjælp af Pinde, ere de blevne øvede i at addere baade paa Tabellen og i Hovedet.

Skrivning. Efter Læreren's Forskrift ere Bogstaverne i det latinske Alphabet og Tal skrevne paa Table og desuden rette og krumme Linier i Skrivebog med Faldstreg.

* 1ste Klasse er paa Grund af det forøgede Elevantal i Aarets Løb bleven delt i to Afdelinger, hver i sit Værelse.

1ste Klasse b.

Religion. Læreren har veiledet Eleverne i at gengive Begivenhederne i den første Halvdel af det gamle Testamente. Flere Psalmer ere lærte udenad.

Dansk. De første 40 Sider i Matens danske Læsebog, 1ste Del. Flere af de deri indeholdte Digte ere lærte udenad. Desuden er der anvendt 3 Timer ugentlig til Stavning og Læsning af Ursins Tabeller.

Anstuelssøvelser. Forevisning og Forklaring af Billeder især naturhistoriske Afbildninger.

Geographi. En almindelig Oversigt over Danmarks geographiske Forhold er meddelt ved Hjælp af Kort.

Regning. Addition og Subtraction med ubenævnte Tal (de flinkere tillige Multiplication). Tre Timer ugentlig ere anvendte til Hovedregning og til at indøve de fire smaa Tabeller.

Skrivning. Efter Læreren's Forfkrift ere Bogstaverne i det latinske Alphabet og Tal skrevne paa Table og desuden rette og krumme Linier i Skrivebog med Faldstreger. Desuden have Eleverne paa Table nedskrevet Sætninger efter Læreren's Forfkrift paa Klassetavlen.

2den Klasse.

Religion. Det gamle Testamente indtil Dommerne efter Balslevs Bibelhistorie. Flere Psalmer.

Dansk. Matens danske Læsebog, 2den Del, (Side 1—122) er anvendt til Øvelse i Oplæsning og Gjæfortælling, og de fleste af deri indeholdte Digte ere lærte udenad. 2 Timer ugentlig ere benyttede til Stavning og

3 Timer til at lære Eleverne at kjende Ordklasserne og at bruge Komma.

Historie. I den sidste Halvdel af Skoleaaret ere de vigtigste Begivenheder i Fædrelandshistorien fra Ansgar til Christian den 1ste mundtlig gjennemgaaede.

Geographi. Erslevs Lærebog, Nr. 5, Side 6—17 (de danske Døer). Undervisningen er væsentlig meddeelt efter Landkort.

Regning. De fire Regningsarter med ubenævnte Tal. 2 Timer ugentlig ere anvendte til Hovedregning og til at indøve de fire smaa Tabeller. Løsning og Skrivning af Tallene fra 1 til 1000.

Skrivning. Rette og frumme Linier og Bogstaver ere efter Læreren's Forskrift skrevne i Skrivebog med Faldstreger. Kun det latinske Alphabet er brugt.

Tegning. Frihaandstegning efter Hølsteds Fortegninger.

3die Klasse.

Religion. Fra Dommerne til Udsigten over det gamle Testaments hellige Bøger samt Indledningen og det første Bud efter Balslevs Lærebøger. Flere Psalmer.

Danisk. Mogens danske Læsebog, 1ste Del, (fra Side 122 og Bogen ud). Eleverne ere blevne øvede i at fortælle Indholdet af det oplæste, og flere Digte ere lærte udenad. 1 Time ugentlig er anvendt til Stavning og 3 Timer til at indøve Brugen af Komma i vanskelige Sætningsforbindelser.

Historie. Erslevs Fædrelandshistorie fra Christendommens Indførelse til Frederik den 3dies Tronbestigelse.

Geographi. Erøsløvs Lærebog, Nr. 5, Side 17—51 (de britiske Øer).

Naturhistorie. Pattedyrene ere mundtlig gennemgaaede, og Afbildninger af disse foreviste.

Engelsk. Stykkerne 1—41 af Ristovs „Ledetraad“. Læreren har baade lagt Vægt paa Elevernes Udtale og øvet dem ved mundtlige Exempler, han selv har valgt, i at anvende det Ordforraad, som de under Læsningen efterhaanden have tilegnet sig.

Regning. De fire Regningsarter med benævnte Tal ere indøvede og de fire tilsvarende med ubenævnte Tal repeterede. 2 Timer om Ugen ere benyttede til Hovedregning og til at repetere de fire smaa Tabeller (de fleste have lært den store Multiplications Tabel). Læsning og Skrivning af Tallene fra 1 til en Million.

Skrivning. Bogstaverne i det latinske og danske Alfabet ere efter Læreren's Forskrift skrevne i Skrivebog.

Tegning. Frihaandstegning efter Høsteds Fortegninger.

4de Klasse.

Religion. Balslevs Bibelhistorie fra Udsigten over det gamle Testaments hellige Bøger til den Helligaands Udgydelse paa Pintsfesten, de ti Bud med Undtagelse af det første og Læren om Synden efter Balslevs Catechismus og flere Psalmer.

Dansk. Møzens danske Læsebog, 1ste Del, er benyttet saavel til Læsning som til Gjenfortælling. Nogle Digte ere lærte udenad, og en Oversigt over den nordiske Gudelære er meddeelt. Der er anvendt 1 Time om Ugen til

Stavning og 3 Timer til at indøve Brugen af alle Skilletegn.

Historie. Erslevs Fædrelandshistorie fra Frederik den 3dies Thronbestigelse og Bogen ud og af Bohrs Verdenshistorie Oldtiden indtil Roms Anlæggelse (Side 1—52).

Geographi. Det øvrige af Europa, som ikke er lært i 3die Klasse, og desuden de fire andre Verdensdele efter Erslevs Lærebog, Nr. 5.

Naturhistorie. Fugle, Krybdyr og Padder efter Lützens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie“.

Engelsk. Stykkerne 42—72 af Listovs „Ledetraad“. Fremgangsmaaden ved Undervisningen har været den samme som i 3die Klasse, og navnlig ere de grammatikalske Regler, paa hvilke der findes Exempler i Bogen, forklarede for Eleverne.

Regning. De fire Regningsarter med benævnte Tal og efter Grünfeldts Regnebog Reguladetri med hele Tal. De flinkere have begyndt at regne med Brøk.

1 Time om Ugen er anvendt til Hovedregning, og Bindings Tabel er gjenneengaaet. Læsning og Skrivning af Tallene fra 1 til en Billion.

Skrivning. Ord og Sætninger efter Forstrifter med begge Alphabeter.

Tegning. Frihaandstegning efter Helstedes Fortegninger.

5te Klasse.

Religion. Balslevs Bibelhistorie fra den Helligaands Udgydelse paa Pintsfesten og Bogen ud, de to første Troesartikler efter Balslevs Catechismus og flere Psalmer.

Danff. Mazens danske Læsebog, 3die Deel, (Side 1—115); Indholdet af det oplæste er blevet gjenfortalt, og nogle Digte ere lærte udenad. Bojesens Grammatik (§ 1—47) er lært og indøvet ved Analyse.

Desuden ere Eleverne bleve øvede i at læse forskjellige Haandskrifter. Brudstykker af Sagaer og forskjellige danske Forfatteres Værker ere oplæste f. Ex. Holbergs „den politiske Randestøber“, Dehenschlägers „Palnatok“, Ingemanns „Valdemar den store og hans Mænd“, Blichers „Præsten i Veilby“, enkelte af Christian Winthers „Træsnit“, Heibergs „Aprilsnarrene“, Overstous „Misforstaaelse paa Misforstaaelse“, Hauchs „Søstrene paa Rinnakullen“, Carl Bernhards „Commissionæren“, Carit Etlars „Strandrøveren“, enkelte af Erik Boghs Digte og Brudstykker af M. Hammerichs „Thorvaldsen og hans Kunst“.

Til danff Stil er der ugentlig benyttet 2 Timer. Stilene ere skrevne saavel i Hjemmet som paa Skolen og have bestaaet dels i Gjengivelse af en oplæst Fortælling dels i Opgaver af fortællende eller beskrivende Indhold. Hver anden Uge have Eleverne faaet opgivet et større Stykke af Historien, Geographien eller Naturhistorien for at kunne læse paa det hjemme, og af dette er der da valgt en Opgave til at skrive paa Skolen.

Som Exempler kunne anføres: 1) Drengene more sig paa Isen. 2) En Kjøretur i Regnveir. 3) Et Skibbrud. 4) Indholdet af Schack Staffeldts Digt „Kong Frode og Gubben“. 5) Den, der stjæler en Gang, troer man ikke en anden Gang. 6) Nordboernes Vaaben. 7) Ulf Carl. 8) Erik Siegods Søner, Harald og Erik. 9) Island.

10) Danmarks Handel. 11) Bjerne i Viborg Stift. 12) Bore tamme Svømmefugle. 13) Slangernes Gifttænder og Virkningen af deres Bid. 14) Karperne.

Historie. Allens Fædrelandshistorie (Side 1—61) og Bohrs Verdenshistorie (Side 52—106).

Geographi. Erslevs Lærebog, Nr. 3, Side 1—46.

Naturhistorie. Fiske og Leddyr efter Lützens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie“ og desuden til de tokimbladede Planter af Strøms „Begyndelsesgrundene af Plantelæren“.

Naturlære. Læren om Barmen og om Magnetismen er mundtlig gennemgaaet.

Mathematik. Steens elementære Arithmetik (§ 1—39) og Indledningen samt rette Liniers Stilling mod hinanden af Mundts Geometri.

Engelsk. Listovs Læsebog, 1ste Afdeling, (Side 1—32). Mundtlige Øvelser som i 3die og 4de Klasse og desuden det vigtigste af Rossings engelske Formlære.

Tydsk. Stykkerne 1—41 af Weisfels „Lærebog i Tydsk for Begyndere“ og efter Simonsens Grammatik: Artiklen, Substantivernes Deklination og Hjelpeverberne.

Regning. Brøk og Reguladetri med Brøk. De flinkeste have desuden gennemgaaet omvendt Reguladetri, Selfabs- og Procentregning. Grünfeldts Regnebog er anvendt. 1 Time om Ugen er benyttet til Hovedregning, og Tallene fra 1 til en Trillion ere læste og skrevne.

Skrivning. Sammenkrift efter Forfrifter med begge Alphabeter.

Tegning. Frihaandstegning efter Høfteds og Hermes's

Fortegninger og efter Gibsafftøbninger samt Begyndelsesgrundene af geometrisk Tegning.

Fransk. De af Eleverne i 5te Klasse, der have deltaget i Undervisningen heri (2 Timer om Ugen), have læst de 56 første Lectier af Hyllested's syllabaire français.

I Sang have Skolens Elever været delte i to Afdelinger, og hver af disse er bleven undervist 1 Time ugentlig. Psalmebogen og Texten til „Danmarks Melodier“ ere benyttede. Tostemmige Sange ere indøvede.

Gymnastikundervisningen har fundet Sted to Gange om Ugen; i Sommermaanederne have Eleverne havt Svømning.

II. Den ugentlige Timestfordeling.

Fagene.	1ste Klasse a.	1ste Klasse b.	2den Klasse.	3die Klasse.	4de Klasse.	5te Klasse.
Religion	2	2	3	3	3	2
Dansk	9	9	11	7	7	5
Anskuelssøvelser	2	2	„	„	„	„
Historie	„	„	2	3	3	4
Geographi	1	1	2	2	2	2
Naturhistorie	„	„	„	2	2	2
Naturlære	„	„	„	„	„	1
Mathematisk	„	„	„	„	„	3
Engelsk	„	„	„	2	2	2
Lydsk	„	„	„	„	„	2
Regning	6	6	6	5	5	4
Skrivning	6	6	4	3	3	2
Tegning	„	„	1	2	2	2
Sang	1	1	1	1	1	1
Gymnastik	2	2	2	2	2	2

III. Lærerne.

- Fr. Abrahamsen, J., Musik- og Sanglærer: Sang med hele Skolen.
- Andersen, M., stud. theol.: Religion, Danst, Geographi, Regning og Skrivning i 1ste Kl. a.
- Berendsen, N. J., stud. mag. i Fransk: Fransk i 5te Kl.
- Colding, N. F., Seminarist: Anstuelssøvelser, Geographi og Regning i 1ste Kl. b.
- Haarbølle, S. C., stud. philol.: Engelsk i 3die og 4de Kl.
- Hansted, C. A. C., stud. med. & chir.: Danst i 1ste Kl. b. og Anstuelssøvelser i 1ste Kl. a.
- Hartvigsen, S. N., stud. med.: Naturhistorie med hele Skolen og Naturlære i 5te Kl.
- Jacobsen, A. B., Bestyrer af Søndagskolen: Religion i 1ste Kl. b. og 2den Kl., Regning i 2den Kl. og Skrivning i 1ste Kl. b.
- Jensen-Houlberg, J., Seminarist: Historie i 2den og 3die Kl. og Geographi i 2den, 3die og 4de Kl.
- Jessen, C. A. C., Dr. phil.: Engelsk i 5te Kl.
- Moesbøll, J. M., Skrivelærer: Skrivning i 2den, 3die, 4de og 5te Kl.
- Møllerup, B. A., stud. mag. i Hist.: Historie i 4de og 5te Kl.

- Hr. Ringsted, P. J., Capitain i Artilleriet: Tegning med hele Skolen.
- West, C. F. L., exam. polyt.: Mathematik i 5te Kl.
- Winding, A., cand. theol., Bestyrer: Religion i 3die, 4de og 5te Kl., Dansk i 5te Kl. og dansk Stil i 2den, 3die, 4de og 5te Kl.
- Hammer, B. S., Seminarist, Bestyrer: Dansk i 2den, 3die og 4de Kl., Geographi og Lydst i 5te Kl. og Regning i 3die, 4de og 5te Kl.

Dhr. Gymnastiklærere J. P. S. Schmidt og A. Killentoft have undervist i Gymnastik og Svømming.

IV. Elevernes Antal i de forskjellige Klasser.

I Skolen er der for Tiden 129 Elever, som ere fordelte i Klasserne paa følgende Maade:

1ste Klasse a.	14
1ste — b.	26
2den —	24
3die —	23
4de —	18
5te —	24

129.

V. De Bøger, der bruges i Skoleaaret 1871—72.

1ste Klasse.

Borgens og Kungs ABC. Mogens danske Læsebog, 1ste Del, 1869. — En Psalmebog. — Windings Tabel.

2den Klasse.

Balslevs Bibelhistorie og Catechismus. En Psalmebog. — Mogens danske Læsebog, 1ste Del, 1869. — Erslevs Lærebog i Geographi, Nr. 5. Hoffensbergs 6 Verdenskort. — Windings Tabel. — Texten til „Danmarks Melodier“.

3die Klasse.

Balslevs Bibelhistorie og Catechismus. En Psalmebog. — Mogens danske Læsebog, 1ste Del, 1869. — Erslevs Lærebog i Fædrelandshistorien. — Erslevs Lærebog i Geographi, Nr. 5. Et Atlas (Varentsens, Lichtensterns eller Friedenreichs). — Listovs „Ledetraad til Brug ved den første Undervisning i Engelsk, 1ste Afdeling“. — Windings Tabel. — Texten til „Danmarks Melodier“.

4de Klasse.

Balslevs Bibelhistorie og Catechismus. En Psalmebog. — Mogens danske Læsebog, 1ste Deel, 1869. — Erslevs Lærebog i Fædrelandshistorien. Bohrs mindre Lærebog i Verdenshistorien. — Erslevs Lærebog i Geographi, Nr. 5. Et Atlas (Varentsens, Lichtensterns eller Friedenreichs). — Lützens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie“ Nr. 3. — Listovs „Ledetraad til Brug ved den første Undervisning i Engelsk, 1ste Afdeling.“ — Grünfelds Regnebog, 1ste Kursus (nyeste Udgave). Windings Tabel. — Texten til „Danmarks Melodier“.

5te Klasse.

Balslevs Bibelhistorie og Catechismus. En Psalmebog. — Mogens danske Læsebog, 3die Del (nyeste Udgave). Bojesens danske Grammatik. — Allens Lærebog i Danmarks Historie (nyeste Udgave). Bohrs mindre

Lærebog i Verdenshistorien. — Erslevs Lærebog i Geographi, Nr. 3. Et Atlas (Barentsens, Lichtensterns eller Friedenreichs). — Rüttkens „Begyndelsesgrundene af Dyrrigets Naturhistorie,“ Nr. 3. Strøms „Begyndelsesgrundene af Plantelæren.“ — Steens elementære Arithmetik. Julius Petersens Geometri. — Listovs Læsebog, 1ste Afdeling, 1866 (begynder med: A mule, laden with salt). — Beisfjels „Lærebog i Tydsk for Begyndere“. Simonsens tydske Formlære. — Grünfelds Regnebog, 1ste Kursus (nyeste Udgave). — Lærtexen til „Danmarks Melodier“. — Et Bestik.

6te Klasse.

De samme Bøger som i 5te Klasse og desuden: Mortensens Naturlære og Listovs Læsebøger med Glossarium, 2den Afdeling, 1869.

I høiere Klasser, som med Tiden ville blive oprettede, behøves der væsentlig ikke at anstafes flere Bøger uden til Undervisningen i Sprog.

Characterbøger, Stile-, Skrive- og Tegnebøger, Penne og Blyanter samt Windings Tabel faaes paa Skolen.

VI. Gramens-Schema.

a. Den skriftlige Del.

5te Klasse.

Onsdag den 12te Juli Kl. 9—11 Regning.
Torsdag den 13de — „ 9—11 danst Stil.

4de Klasse.

Torsdag den 13de Juli Kl. 9—10½ danst Stil.
Fredag den 14de — „ 9—11 Regning.

3die Klasse.

Torsdag den 13de Juli Kl. 9—11 Regning.
Fredag den 14de — „ 9—10½ danst Stil.

2den Klasse.

Fredag	den 14de Juli Kl.	9—11	Regning.
	"	11—12	danst Stil.

b. Den mundtlige Del.

5te Klasse.

Løverdags	den 15de Juli Kl.	9—11	Naturlære.
	"	9½—12½	Mathematif.
Mandag	den 17de — "	9—12	Danst.
	"	10—12	Naturhist. og Franst.
Tirsdag	den 18de — "	9—12	Religion.
	"	9½—12	Engelsk.
Onsdag	den 19de — "	9—12	Historie.
	"	9—12	Hovedregning.
Torsdag	den 20de — "	9—1	Lydst og Geographi.

4de Klasse.

Løverdags	den 15de Juli Kl.	9—11	Danst.
Mandag	den 17de — "	9—11	Geographi.
Tirsdag	den 18de — "	9—11	Historie.
Onsdag	den 19de — "	9—11	Naturhistorie.
	"	9—12	Hovedregning.
Torsdag	den 20de — "	9—11	Religion.
	"	9½—11½	Engelsk.

3die Klasse.

Løverdags	den 15de Juli Kl.	9—12	Religion.
	"	9½—11½	Engelsk.
Mandag	den 17de — "	9—12	Danst.
Tirsdag	den 18de — "	9—11	Naturhistorie.
Onsdag	den 19de — "	9—1	Historie og Geographi.
Torsdag	den 20de — "	9—11	Hovedregning.

2den Klasse.

Mandag	den 17de Juli Kl.	9—11	Religion.
Tirsdag	den 18de — "	9—12	Danst.
Onsdag	den 19de — "	9—11	Hovedregning.
Torsdag	den 20de — "	9—12	Historie og Geographi.

1ste Klasse b.

Løverdags	den 15de	Juli	Kl. 9—11	Religion.
Mandag	den 17de	—	„ 9—11	Tableregning.
Tirsdag	den 18de	—	„ 9—11	Hovedregning.
Onsdag	den 19de	—	„ 9—11	Dansf.
Torsdag	den 20de	—	„ 9—10	Skrivning.

1ste Klasse a.

Løverdags	den 15de	Juli	Kl. 9—10½	Tableregning.
Mandag	den 17de	—	„ 9—10	Skrivning.
Tirsdag	den 18de	—	„ 9—10½	Dansf.
Onsdag	den 19de	—	„ 9—10	Hovedregning.
Torsdag	den 20de	—	„ 9—10	Religion.

Løverdags den 22de Juli Kl. 12 bekjendtgjøres Examenens Udfald, og Sangprøven afholdes.

Bed Begyndelsen af forrige Skoleaar blev Planen for Undervisningen ordnet saaledes, at Eleverne kunne underkaste sig Præliminærexamen.

Skoleprisen er 9 Mk. 12 Sk. à 15 Mk. 12 Sk. om Maanedens og betales i Begyndelsen af denne.

For Brødre gives en Moderation af 3 Mk. for hver undtagen for den ældste. Brændepengene betales med 6 Mk. aarlig. Paa Eftermiddagsskolen kunne Lectier gennemgaaes for en Betaling af 3 Mk. maanedlig.

Paa Skolen er der et Bibliothek paa 200 Bind til Afbenyttelse for Eleverne.

Det nye Skoleaar begynder Mandag den 14. August Kl. 9. Nye Elever kunne daglig indmeldes paa Skolen (i Sommerferien modtages Indmeldelser daglig paa Nørrebrogade Nr. 29, Stuen og hver Løverdags fra Kl. 11—1 paa Skolen).

Til at overvære den mundtlige Examen indbydes Elevernes Forældre og de, der interessere sig for Skolen.

A. Winding.

B. S. Hammer.